

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	NON CUBRIR
MATERIA	ESTÉTICA E HISTORIA DA ARTE
ASIGNATURA	TEORÍA E HISTORIA DA ARTE I
TITULACIÓN	Arte dramática
ESPECIALIDADE	DIRECCIÓN E DRAMATURXIA
ITINERARIO	
CURSO	2º CURSO-PRIMEIRO CADRIMESTRE
CRÉDITOS ECTS	3
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Teoría e Historia das Artes Escénicas
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Damián A. Villalaín
DOCENTES	Nome e apelidos: Damián A. Villalaín Contacto: villalain@edu.xunta.gal
DESCRICIÓN	<i>Estudo dos principais movementos artísticos, obras e artistas do período da historia da arte universal considerado, atendendo ao momento histórico en que se crearon. Análise das obras desde un punto de vista formal e iconográfico. Análise comparada e estudo de casos prácticos vinculados coa creación escénica.</i>
COÑECEMENTOS PREVIOS	Non requeridos
LINGUA NA QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☒ Inglés ☐
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE TITULACIÓN	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala axeitadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razonada e criticamente ideas e argumentos.

T10	Liderar e xestionar grupos de traballo.
T11	Desenvolver na práctica laboral unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara á diversidade.
T12	Adaptarse, en condicións de competitividade aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar as canles axeitadas de formación continuada.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.

T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance con responsabilidade cara ao patrimonio cultural e medioambiental.
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social da importancia do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos e a súa capacidade de xerar valores significativos.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento das ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para automotivarse e organizarse nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión construtiva ao traballo de si mesmo e dos demais, desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación axeitada entre os medios que utiliza e os fins que persigue.
X5	Fomentar a expresión e creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos acadados; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de xeito equilibrado o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continua e para adaptarse a diversas situacións, en especial ás derivadas da evolución da súa profesión.
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto das disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE LA ESPECIALIDAD

EE1	Concebir propostas escénicas que fundamentan el espectáculo, generando y analizando conceptos, textos e imáxenes y valorando sus propiedades representativas y su calidad estética.
EE5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.
EE6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1.Desenvolver a capacidade para ver, describir, analizar e interpretar unha obra de arte.	T1, T2, T3, T4,T8, T11,T12, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE5, EE6
2.Coñecer os diferentes elementos dos que se serve a linguaxe visual e ser quen de diferenciar as súas funcións e usos.	T1, T2, T3,,T4, T8,T11, T12, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, ED1, ED5, ED6
3.Comprender que a obra de arte goza de dobre natureza: estética e histórica,	T1, T2, T3, T4, T8, T11,T12, T16,

e que como tal debe ser estudada.	T17, X1, X3, X5, X6, X8 EE1, EE5, EE6

4. Coñecer as máis importantes manifestacións artísticas ao longo da historia	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T12, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, ED1, EE5, EE6
5. Relacionar os diferentes estilos artísticos co seu contexto histórico a fin de comprender os seus vínculos con outras expresións artísticas como o teatro.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE5, EE6
6. Comprender e utilizar correctamente os conceptos e os termos que definen a linguaxe das artes plásticas e a arquitectura.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE5, EE6.
7. Establecer relacións entre a historia da arte e a historia da posta en escena.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE5, EE6

8. Coñecer e aplicar o método iconolóxico para a interpretación dos contidos dunha obra de arte.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE5, EE6.
9. Aplicar os métodos formalistas para a análise da obra de arte.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE5, EE6
10. Relacionar As ideas estéticas e as obras artísticas de cada época	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T13, T14, T16, T17, X1, X3, X5, X6, X8, EE1, EE5, EE6

4. CONTIDOS

TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Introducción á historia da arte.	1.1. Conceptos fundamentais. Teorías, métodos e formas de achegamento á arte 1.2. A idea de arte na Antigüidade.	2 horas
2.A Prehistoria	2.1. Paleolítico, Neolítico e Idade dos Metais 2.2. Arte, ritual, escenografía e Prehistoria	3 horas
3. Exipto e Mesopotamia	3.1. Sumerios, acadios, asirios, babilonios, persas 3.2. Exipto: Arte, xeografía, poder e crenzas relixiosas. 3.3. A dimensión escenográfica da arte no Antigo Exipto.	10 horas
4. Arte grega e arte romana	4.1 As civilizacións prehelénicas. Creta e Micenas. 4.2 Grecia: breve introdución histórica e cultural 4.3 A arte grega. Do período xeométrico á <i>koiné</i> helenística. 4.3. A orixe dunha tipoloxía: a arquitectura teatral en Grecia. 4.4 A arte romana, da República ao Baixo Imperio. 4.5. A arquitectura teatral en Roma. Vitruvio.	20 horas

5. Da arte paleocristiá á arte románica.	5.1.Os cambios na teoría e na práctica artísticas a finais do Mundo Antigo. 5.2. Introducción xeral á Idade Media e á arte medieval. 5.3.Arte bizantina 5.4.Do prerrománico ao románico. O <i>renacemento carolinxi</i> 5.5.Arte cristiá: o ritual relixioso: representación e “posta en escena”	7 horas
6. Arte Románica	6.1. Arquitectura 6.2. A escultura románica 6.3. Pintura 6.4. Drama sacro: arte, arquitectura e escena.	9
7. Arte Gótica	7.1. Arquitectura 7.2. Escultura 7.3. Pintura 7.4. Os espazos de representación nas cidades baixomedievais	9
TOTAL SESIÓN		60 horas

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total

Actividades introdutorias	2		2
Exposición maxistral	8		8
Exposición práctico-teórica	18		18
Práctica individual	5	30	35
Práctica colectiva	5		5
Titorías individuais	5		5
Titorías de grupo	5		5
Actividades de avaliación. Probas	5		5
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	5		5
Actividades de avaliación. Revisión	2		2
TOTAL	60 HORAS	30 HORAS	90
PORCENTAXE	%66,6	% 33,3	100

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINO E APRENDIZAXE	
Actividades	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo. Bases teóricas e directrices dos traballos de investigación a desenvolver polo alumnado.
Exposición teórico-práctica	Análise de obras artísticas por parte do profesor co apoio de documentos fotográficos e novas tecnoloxías e coa participación activa do alumnado.

Exercicios de aula	Individuais e colectivos. Análise na aula por parte dos alumnos, de xeito individual ou colectivo, de obras artísticas a proposta da profesora.
Análise de documentos	Análise e comentario conxunto na aula de textos escritos e audiovisuais complementarios sobre diversos aspectos da materia obxecto de estudo
Traballos titelados	Traballos de investigación a desenvolver polo estudante de forma individual ou en grupos de dúas persoas.Exposición na aula.
Titorías de grupo	Titorías coa participación de todo o alumnado para aclaracións sobre os traballos de investigación ou a materia das sesións presenciais.
Titorías individuais	Titorías individuais para aclaracións e orientación bibliográfica en relación aos traballos de investigación ou a materia exposta nas sesións presenciais.

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Seguimento	Seguimento personalizado do alumnado no conxunto do traballo en grupo, analizando cada caso para dar coa solución máis acaída. Titorías individuais
Orientación	

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

8. 1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación

Descrición	Descrición	
Proba escrita	T1, T2, T3, T4,T8, T11, T12, T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, EE1, EE5, EE6	80%
Asistencia, participación, implicación na aprendizaxe, traballos de aula	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T12, T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, EE1, EE5, EE6	20%

7.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación

Descrición	Descrición	
Proba escrita	T1, T2, T3, T4,T8, T11,T12 ,T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, EE1, EE5, EE6	100%

7.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua/ ordinaria / extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación

Descrición	Descrición	
Proba escrita: Análise de tres obras artísticas e desenvolvemento dun tema no que se poidan establecer relacións entre a historia da arte e a historia da dirección de escena.	T1, T2, T3, T4, T8, T11, T12,T15, T16, T17, X1, X3, X5, X6, EE1, EE5, EE6	100%

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Referencias básicas

DAVIDSON CRAGOE, C.: *Cómo leer un edificio*. Lisma, Madrid, 2009.
DE RYNK, P.: *Cómo leer la mitología y la Biblia en la pintura*. Electa, Barcelona, 2009.
GOMBRICH, E. *Historia del arte*. Alianza, Madrid, 1986.
HAUSER, A. *Historia social de la literatura y del arte*. Labor, Barcelona, 1992.
LAJO, R. *Léxico de arte*. Akal, Madrid, 2001.
LANEYRIE-DAGEN, N. *Leer la pintura*. Larousse, Barcelona, 2005.
POLLIT, J.J. *Arte y experiencia en la Grecia clásica*. Xarait, Bilbao, 1987
RAMÍREZ, J.A. *Historia del arte*. (Vols. I e II). Alianza. Madrid, 1995.

Referencias complementarias

ARNHEIM, R. *Arte y percepción visual*. Alianza ed. Madrid, 1993
BARASH, M. *Teorías del arte*. Alianza Ed. Madrid, 1999. BOARD-
MAN, J. *Escultura griega*. Ed. Destino, Barcelona, 1999..
FATÁS, G.; BORRÁS, G.M. *Diccionario de términos de arte y arquitectura*. Alianza ed. Madrid, 2006. GOM-
BRICH, E. *Arte e Ilusión. Estudio sobre la psicología de la representación pictórica*. Gustavo Gili, Barcelona, 1982.
GOMBRICH, E. *Arte, percepción y realidad*. Paidós, Barcelona, 1983.
LEROI-GOURHAN, A.: *Símbolos, artes y creencias de la prehistoria*. Ed. Istmo Madrid, 1984

ARNHEIM, R. *Arte y percepción visual*. Alianza, Madrid, 1993
BARASH, M. *Teorías del arte*. Alianza, Madrid, 1999.
BOARDMAN, J. *Escultura griega*. Destino, Barcelona, 1999.
LEROI-GOURHAN, A.: *Símbolos, artes y creencias de la prehistoria*. Ed. Istmo Madrid, 1984
PANOFSKY, E. *El significado en las artes visuales*. Alianza, Madrid, 1995.
PEÑA SANTOS, A.: "Arte rupestre en Galicia", en V.V.A.A.: *Arte rupestre prehistórico*. Vigo, 2004..
POLLIT, J.J. *Arte helenístico*. Nerea, Madrid, 1989.
V.V.A.A. *El teatro romano. La puesta en escena*. Fundación La Caixa, Barcelona, 2003.
ZUFFI, S. *Episodios y personajes del Evangelio*. Electa, Barcelona, 2005.

10. OBSERVACIONES / RECOMENDACIONES

